

Fejlett államok

Címzett: Fejlett államok képviselői az ENSZ Globális Klímacsúcson

Tárgy: Eligazítás a tárgyalási célokról

Részvevők: USA, Kanada, Európai Unió, Japán, Oroszország és más, egykori szovjet államok, Dél-Korea, Ausztrália és Új-Zéland

Célok

A fejlett országok az üvegházhatású gázok csökkentéséről szóló globális megállapodást igyekeznek elérni, melynek kimenetele gazdaságaink és nemzeti érdekeink, valamint a világ szempontjából a legkedvezőbb lenne. Az ENSZ 2015-ös párizsi klímakonferenciáján az államok abban állapodtak meg, hogy az iparosodást megelőző időszakhoz képest a globális felmelegedés mértékét „jóval 2°C alatt” tartják. Önöknek most a következő kérdésekről kell dönteniük:

1. A CO₂ kibocsátást csökkentő lépések – ha léteznek ilyenek egyáltalán. Ha nem lépünk, a kibocsátásunk (emisszió) idővel várhatóan tovább fog növekedni. Dönteni tudnak arról, hogy az emisszió növekedése mikor álljon meg, mikor kezdjen csökkenni, és azt milyen éves rátában tegye – ha egyáltalán ilyen irányban gondolkodnak.
2. Elköteleződnek-e az erdőirtás csökkentése, az erdőtelepítés vagy az újraerdősítés mellett.
3. Hozzájárulnak-e, és ha igen, mennyivel a Zöld Klíma Alaphoz (Green Climate Fund), amely 2020-ig évi minimum 100 milliárd dollár támogatást szándékszik nyújtani a fejlődő államoknak, hogy csökkentsék a károsanyag-kibocsátásukat, így alkalmazkodva a klímaváltozáshoz.

Kontextus

A klímára vonatkozó tudományos konszenzus egyértelmű: a klímatudósok több mint 97%-a egyetért abban, hogy jelenleg klímaváltozás zajlik, hogy ennek elsődleges oka a fosszilis energiahordozók használata, és hogy hatásai pusztítóak lehetnek. A hatást számos fejlett állam már ma is érzékeli a part menti tengerszint-emelkedéstől a hóhullámokig és az elhúzódo aszályokig a mezőgazdasági régiókban.

Közvélemény

A közvélekedés országainkban általánosságban elfogadja, hogy a klímaváltozás reális tény, és hogy az emberi tevékenység jelentősen hozzájárul a kialakulásához. A legtöbben támogatják a klímaváltozást befolyásoló politikai törekvéseket. Mindemellett vannak olyan, a fosszilis energiaforrások mögött álló érdekek, amelyek aktívan dolgoznak azon, hogy késleltessék az intézkedéseket. A klímaváltozás az emberek többségének prioritásai között meglehetősen hátul helyezkedik el – messze a biztonság, a gazdaság és a munkahelyek után. Népeink túlnyomó többsége ellenzi az olyan intézkedéseket, amelyek túlzott terhet rónak saját gazdaságainkra, miközben a fejlődő államok továbbra is növelik a kibocsátásukat.

Lehetőségek

Szerencsére, különösen azáltal, hogy a megújuló energiák egyre inkább megfizethetővé válnak, az emisszió csökkentése javíthatja a közegészséget, munkahelyeket teremthet és növelheti az energiabiztonságot.

Nemzeti intézkedések

A párizsi klímátárgyalásokon nemzeteink vállalták, hogy az 1990-es szinthez képest 2030-ra kibocsátásukat 20%-kal csökkentik. Ezek az ígéretük ambíciózusak, de végrehajtásuk komoly kihívásokat fog jelenteni. Az USA-ban például jelenleg helyezik hatályon kívül a kibocsátás csökkentését célzó intézkedéseket. Eközben a gazdag kőszéntartalékokkal rendelkező Ausztráliában visszavonták a karbonadót, Oroszország és az egykori szovjet államok pedig kevés jelét mutatják annak, hogy elmozdulnának az államnak bevételt jelentő, fosszilis energiahordozóktól való függéstől.

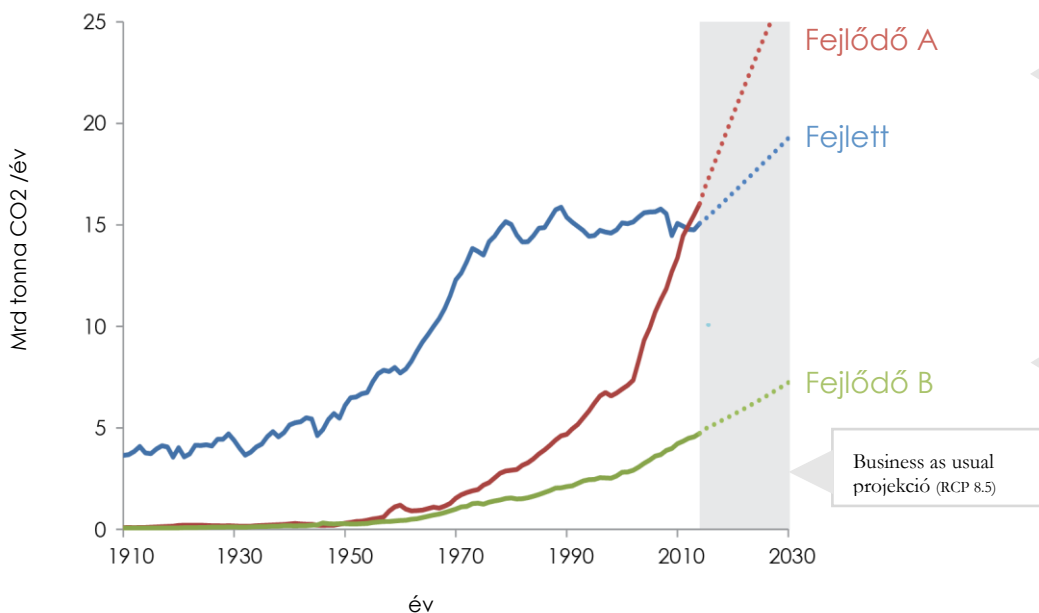
Erdők és földhasználat

Habár a blokkunkban vállalni tudjuk az erdőirtás és a tájdegradáció következtében létrejött emisszió csökkentését (REDD), ez kibocsátásunknak csupán egy apró szeletét érintené.

Globális helyzetkép

- Kína ma globális szinten a CO₂ kibocsátás több mint 25%-áért felelős – ez több, mint az USA, Mexikó és Kanada együttes emissziója –, és a második legnagyobb gazdasággá vált. Az emisszió Indiában és más fejlődő országokban ugyancsak gyorsan növekszik. Ami még rosszabb, a fejlődő államok kibocsátása intenzívebben emelkedik, mint amennyire azt a klímatudósok feltételezték. Még a Párizsban előterjesztett vállalásokkal együtt is a Fejlődő A és Fejlődő B államok emissziója 2015 és 2030 között várhatólag 16%-kal, illetve 40%-kal növekedni fog.
- A kevésbé fejlett államok továbbra is hangsúlyozzák, hogy kibocsátásuk csökkentéséhez a fejlett államok nagyszámú pénzügyi támogatására van szükségük, mivel azonban közülük sokat áthat a korrupció, a pénzügyi segítség gyakran nem éri el szándékolt célját. Sok esetben a fosszilis tüzelőanyagokból származó kibocsátás csökkentésével szemben nagyobb hangsúlyt helyezhetnek erdészeti politikájukra, ami, bár fontos kérdés, a klímaváltozás kihívásainak szempontjából nem elegendő.

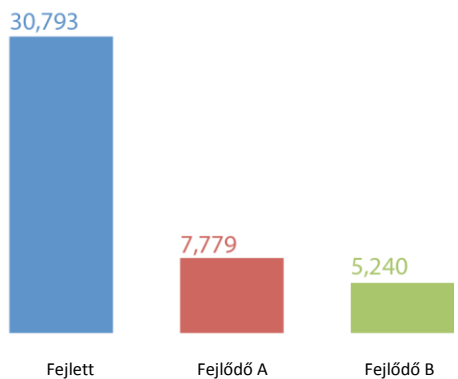
Fosszilis energiahordozókból származó CO₂ kibocsátás

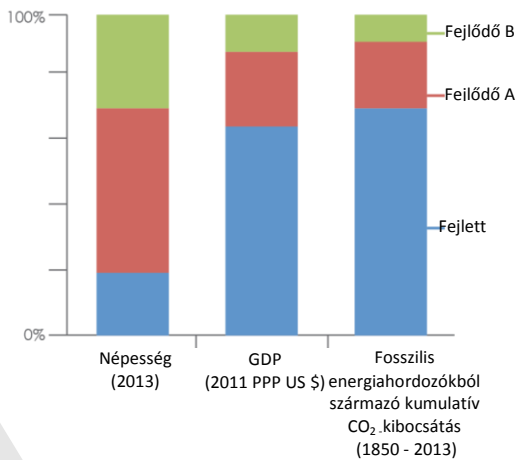
A Fejlődő A országok, köztük Kína, ma a világ legnagyobb széndioxid-kibocsátói. Ha nem lépünk, a fejlődő államok fosszilis energiahordozókból származó teljes CO₂ kibocsátása 2100-ra várhatóan több mint a háromszorosára fog nőni.

Svédország elbírta évi 4,5%-os emisszió-csökkentést, hogy lazítsa olajtól való függőségét (1976-1986). Franciaország és Belgium hasonló értékeket mutatott ebben az időszakban. A történelem folyamán egyébként a legjelentősebb kibocsátás-csökkentések pénzügyi vagy politikai krízisek nyomán következtek be. Az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) szerint az évi 3,5%-os csökkentési ráta rendkívül ambiciózus vállalás.

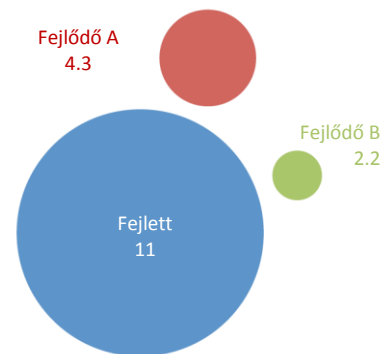
GDP/fő
(2011 PPP US \$)

Népeség, gazdagság és kumulatív emisszió

Emisszió/fő
2013 (tonna CO₂/év)

Míg a kumulatív emisszió mostanáig a fejlett államokban (USA, EU és más fejlett országok) volt magasabb, a népesség, az egy főre jutó GDP és az emisszió növekedése a fejlődő országokban rég lehaladta a fejlett államokét. A „business-as-usual” forgatókönyve szerint 2100-ra a fejlett államok kumulatív emissziója várhatóan 37%-ra csökken.

1980 óta az egy főre jutó kibocsátás drámaian nőtt Kínában és Indiában (391%-kal, illetve 285%-kal), míg az USA-ban és Európában visszaesett (20%-kal, illetve 26%-kal).